

De Vleeshal op de Grote Markt is een dusdanig opvallend gebouw dat je het zeker beter moet bekijken. Dit door de bouwmeester Lieven de Key in 1602 in Hollandse Renaissance stijl ontworpen gebouw is versierd met talloze uitingen in steen.

Haarlem had al in de 14de eeuw een vleeshal waar de slagers hun vlees verkochten. Deze hal stond op de hoek van de vlakbij gelegen Warmoesstraat en de Spekstraat. Ja, die naam is niet voor niets. Met een centrale verkoop hadden de klanten meer keuze en konden de keurmeesters het vlees beter op kwaliteit controleren.

Op een gegeven moment werd de vleeshal te klein en besliste het stadsbestuur dat er een nieuwe moest komen. De stadbouwmeester Lieven de Key werd gevraagd om meerdere ontwerpen te maken. Begin 17de eeuw verdiende de stad veel geld en die rijkdom wilde het stadsbestuur in de nieuwe vleeshal laten zien. Zij koos het mooiste en duurste ontwerp. In 1602 werd de eerste steen gelegd en in 1604 konden de slagers het prachtige rijk uitgevoerde gebouw in gebruik nemen. Dat ging niet zonder slag of

stoot, want de slagers waren het niet eens met de nieuwe hogere huur. De protesten waren zodanig dat de verhoging uiteindelijk flink werd teruggeschroefd, maar toch aanzienlijk meer was dan in de oude situatie.

De Vleeshal bleef als zodanig in gebruik tot in de 19de eeuw. Vandaag de dag herbergt het een expositieruimte als onderdeel van het Frans Hals Museum. In de kelder is het Archeologisch Museum gevestigd.

Het gebouw heeft vele versieringen waarvan de dierenkoppen en het wapenschild van Haarlem het meest opvallen. De ossen- en ramskoppen verwijzen rechtstreeks naar de

oorspronkelijke functie van het gebouw. Zowel aan de voorkant als aan de achterkant zijn deze te zien.

Het Wapen van Haarlem is duidelijk

in de geveltop te herkennen. Het schild wordt vastgehouden door twee schildhouders in de vorm van meermannen of saters. Wellicht geven zij als meermannen de verbondenheid met de scheepvaart aan. Op de Waag aan het Spaarne is een vrijwel identieke gevelsteen aangebracht. De maker moet haast wel dezelfde zijn. Dat zou ook kunnen want Vleeshal en Waag zijn beide in het begin van de 17de eeuw gebouwd.

Lager in de gevel zijn links en rechts, in een mooie omlijsting, de ossenkoppen aangebracht. Indrukwekkend met hun hoorns en de fijne afwerking.

Bron: Wikipedia (CC-BY-SA Licentie)

Oude Gebouwen in Haarlem – J.A.G. van der Steur (1907)